

Guia Docent de l'assignatura

Any 2026 - 2027

BASES ÈTIQUES I METODOLÒGIQUES DE LA INFERMERIA

Codi: 106107

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	OB	1	2

Contacte	Ús dels idiomes
<p>Responsable:</p> <p>Campillo Zaragoza, Beatriz bcampillo@santpau.cat</p> <p>Professorat:</p> <p>Campillo Zaragoza, Beatriz bcampillo@santpau.cat</p> <p>Torres Quintana, Antonio atorresq@santpau.cat</p>	<ul style="list-style-type: none"> Grup 1: Català

Prerequisits

No hi ha prerequisits oficials, però es recomana haver cursat l'assignatura de Evolució de les Cures i el Pensament Infermer.

Contextualització i objectius

Aquesta assignatura forma part del mòdul de formació Ciències de la Infermeria, matèria Bases de la Infermeria i està planificada en el segon semestre del grau.

L'Exercici d'una professió exigeix assumir responsabilitats que deriven de les seves competències . En el nostre cas, cuida de les persones, exigeix prendre decisions reflexionades i raonades, que tinguin en compte no només els drets, sinó també els valors i les creences.

Al llarg de tot el recorregut com a professional, el futur de la infermera, ja sigui en l'àmbit assistencial, docent, d'investigació o de gestió, es pot trobar amb situacions de cura en que sigui necessari que hagi desenvolupat una elevada competència científica-tècnica i ètica. S'inicia amb aquesta assignatura un camí que ha d'estar present al llarg de tota la seva trajectòria i que deurà reprendre en moltes ocasions per reflexionar sobre les seves actuacions i la presa de decisions.

Es a partir d'aquesta assignatura que es treballarà per comprendre i conèixer per una part l'entorn legal on s'inscriuen els drets de la persona i les seves obligacions com a professional i, per una altra part, els principals conceptes en relació al comportament moral i ètic.

El propòsit d'aquesta assignatura es motivar la reflexió i l'anàlisi de l'estudiant dels principis i valors que fonamenten la conducta humana i la pràctica professional a la vegada, sensibilitzar-los en la importància de conèixer les normes i regulacions vigents que incideixen en la pràctica infermera.

La finalitat de l'assignatura és descriure i comprendre la importància de la utilització d'una metodologia de treball que permeti dispensar cures de qualitat de forma estructurada i sistemàtica en base al model infermer adoptat.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

1. Descriure els aspectes metodològics que guien la pràctica infermera.
2. Adquirir les habilitats i actituds de pensament crític.
3. Avaluar les relacions entre el procés infermer i al presa de decisions basades en les millors evidències com aplicacions del pensament crític.
4. Identificar i descriure les obligacions i les responsabilitats que incideixen en l'exercici professional de la Infermeria.
5. Demostrar la capacitat d'aplicar un anàlisi crític, una valoració de les situacions assistencials partint del seu coneixement i el respecte a les normes legals, els principis ètics i els drets i valors de les persones.
6. Mostrar una actitud analítica, reflexiva i de respecte a les idees dels demés al integrar-se en els grups de treball.
7. Realitzar una valoració integral de les persones, famílies o comunitats considerant dimensions físiques, psicològiques i socioculturals.
8. Aplicar el diagnòstic infermer com a etapa clau del procés infermer, basant-se en l'anàlisi crítica de les dades.
9. Planificar cures infermeres fonamentades en la valoració i en les millors evidències disponibles.
10. Avaluar els resultats de les intervencions infermeres per millorar la qualitat de l'atenció.
11. Promoure el dret d'informació, la participació activa i l'autonomia de les persones en la presa de decisions sobre la seva salut.

Resultat d'Aprenentatge

Resultats d'Aprenentatge del TÍTOL (RAT)	Resultats d'Aprenentatge de l'ASSIGNATURA (RAM)
KT04. Identificar la legislació que regula la professió infermera, així com el codi ètic de la infermeria, comprenent les implicacions en la salut en un context mundial en transformació.	KM19. Identificar la legislació que regula la professió infermera, així com el codi ètic de la infermeria, comprenent les implicacions en la salut en un context mundial en transformació (KT04)
ST03. Planificar l'atenció infermera adreçada a les persones, les seves famílies o la comunitat i orientada als resultats en salut.	SM15. Planificar l'atenció infermera adreçada a les persones, les seves famílies o la comunitat, tenint en compte les dades de la valoració i l'evidència disponible (ST03)
ST04. Elaborar judicis clínics, basant-se en guies de pràctica clínica i assistencial i aplicant el raonament diagnòstic i terapèutic en la prestació de l'atenció.	SM12. Desenvolupar el procés infermer a partir de la metodologia científica (ST04) SM13. Valorar aspectes físics, psicològics i socioculturals de les persones, les seves famílies o la comunitat (ST04) SM14. Determinar el diagnòstic infermer a partir de l'anàlisi i la interpretació de les dades recopilades en la

	valoració infermera de les persones, les seves famílies o la comunitat (ST04)
ST11. Avaluar l'impacte dels sistemes d'atenció adreçades a les persones, les seves famílies o la comunitat, considerant aspectes científicotècnics i de qualitat i establint les millores oportunes.	SM16. Avaluar els resultats derivats de l'atenció infermera en la salut de les persones, les seves famílies o la comunitat (ST11)
CT06. Promoure el dret a la informació, participació i foment de l'autonomia en la presa de decisions de les persones ateses, d'acord amb la manera com viuen el seu procés de salut i malaltia.	CM11. Promoure el dret a la informació, participació i foment de l'autonomia en la presa de decisions de les persones ateses, d'acord amb la manera com viuen el seu procés de salut i malaltia (CT06)

Contingut

MÒDUL 1. Responsabilitat Infermera. Ètica i bioètica.

- Tema 1. La infermera i la responsabilitat.
- Tema 2. Principals normatives i paper infermer.
- Tema 3. Definició i conceptes bàsics.
- Tema 4. La ètica i la professió.
- Tema 5. La bioètica. Paper infermer en situacions concretes.

MÒDUL 2. Pensament crític i procés infermer.

- Tema 6. Pensament crític i procés infermer.

MÒDUL 3. Adopció d'un model en la pràctica.

- Tema 7. Model de Virginia Henderson.
- Tema 8. Necessitats bàsiques.

MÒDUL 4. Procés infermer.

- Tema 9. Metodologia infermera. Del pensament a la estandardització.
- Tema 10. Etapes del procés infermer.
- Tema 11. Taxonomies infermeres.
- Tema 12. Registre i informació en la pràctica professional infermera.

Metodologia

Amb la finalitat de desenvolupar les els resultats aprenentatge propis de l'assignatura, la metodologia a seguir, en funció del tipus de sessions, és la següent:

- **Classes teòriques interactives:**

S'utilitza principalment la classe magistral, mitjançant la transmissió de informació en un temps ocupat principalment per l'exposició oral i el suport de les TIC's. Durant la classe teòrica es poden plantejar preguntes i dubtes, introduir activitats pràctiques, orientar la recerca d'informació o provocar el debat individual o en grup.

▪ **Sessions pràctiques:**

L'estratègia metodològica central a utilitzar és l'aprenentatge cooperatiu, treballant en grup activitats d'aprenentatge amb finalitats comuns. Es fan comentaris, anàlisi d'articles i de casos.

Es requereix de treball continuat i d'una actitud participativa de l'estudiant en les diverses activitats docents. Les tutories poden ser presencials o en línia, individuals o en grup.

Activitats formatives Bases Ètiques I Bases Metodològiques¹

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides . Teoria (TE) . Pràctiques d'aula (PAUL)	45	1,8	<i>KM19,CM11 SM12, SM13,SM14,SM15,SM16</i>
Tipus: Supervisades . Tutories	1	0,04	<i>SM12, ,SM14 ,SM16</i>
Tipus: Autònomes: . Lectura d'articles / informes d'interès. . Estudi personal. . Consultes bibliogràfiques i documents.	90	3,6	<i>CM11 SM12, SM13, ,SM15,</i>

Avaluació continuada mòdul Bases Ètiques

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exercicis aula 100% = 10 90% = 9 80% = 8 70% = 7 60% = 6 50% = 5 40% = 4 30% = 3 20% = 2 10% = 1	25%	2	0,08	<i>KM19,CM11</i>

¹ El professorat destinarà aproximadament uns 15 minuts un cop finalitzada l'assignatura a permetre que els seus estudiants puguin respondre les enquestes de valoració sobre l'actuació docent i l'assignatura.

Prova escrita individual_ Resolució d'un cas.	25%	2	0,08	KM19, CM11
--	-----	---	------	------------

Avaluació continuada mòdul Bases Metodològiques

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova escrita Mòdul I-II-III	30%	1	0,04	CM11,SM12, SM13,SM14,SM15,SM16
Treball individual: Mòduls I-II	20 %			CM11,SM12, SM13,SM14,SM15,SM16

Avaluació

Per aprovar l'assignatura, han d'estar aprovats tots dos mòduls. La qualificació de l'assignatura vindrà donada per la suma de les ponderacions de totes les proves sempre que s'obtingui una puntuació mínima de 5 sobre 10 en cadascuna de les proves escrites.

En la prova escrita tipus test (preguntes d'elecció múltiple), les respostes negatives resten segons la següent fórmula: $x = \text{encerts} - (\text{errors} / k - 1)$, essent k el número d'opcions de respostes. Així en el tipus d'examen més freqüent de 5 opcions possibles (A, B, C, D o E), cada ítem contestat incorrectament resta 0,25 ítems correctament contestats; per tant 4 errors resten una resposta una resposta correcta.

Es realitzarà retroacció del resultats de les proves d'avaluació a través de l'aula i de tutories si s'escau.

La rúbrica d'avaluació del treball està disponible a l'aula virtual.

Qualificació

- 0 a 4,9: Suspens
- 5,0 a 6,9: Aprovat
- 7,0 a 8,9: Notable
- 9,0 a 10: Excel·lent (en el cas que l'estudiant hagi obtingut una nota igual o superior a 9 podrà optar, a criteri del professor/a, a una matrícula d'honor).

Avaluació única

1. En aquesta assignatura no hi ha cap tasca programada per a fer de manera grupal.
2. La data de la prova única coincidirà amb la data de la darrera prova d'avaluació continuada que apareix en la programació diària i en el calendari de les activitats formatives i avaluatives.

3. L'avaluació única consistirà en:

- Prova 1 que consistirà en **prova escrita mòdul I** i pondera un **25%**.
- Prova 2 que consistirà en la entrega de un **dossier en un únic dia de tots els exercicis programats en bases ètiques** i pondera un **25%**.
- Prova 3 que consistirà en **prova escrita mòdul II_III** i pondera un **20%**.
- Prova 4 que consistirà en **prova escrita mòdul IV** i pondera un **20%**.
- Prova 5 que consisteix en un **treball individual mòdul II_III_IV** i que pondera **10%**.

Activitat de recuperació

1. Es determina una única data per a l'activitat de recuperació per a tots els estudiants estiguin o no acollits a avaluació única
2. Es proposa una activitat de recuperació als estudiants que hagin estat avaluats a cada mòdul prèviament per un conjunt d'activitats el pes mínim dels quals equivalgui a 2/3 parts de la qualificació i que hagin obtingut una nota final inferior a 5 i superior a 3,5.
3. Aquesta prova consistirà en una activitat avaluativa de la/les proves no superades.
4. Les proves de recuperació seran determinades pel professorat.
5. El/la professor/a pot excloure del procés de recuperació aquelles activitats que, per la seva naturalesa, consideri que no son recuperables.
6. En el cas que l'estudiant superi la prova de recuperació corresponent a la part suspesa, la nota màxima d'aquesta serà un 5.
7. La nota de la recuperació substituirà la nota obtinguda originalment i es re calcularà la nota ponderada final.
8. Un cop superada l'assignatura, aquesta no podrà ser objecte de nova avaluació.

No avaluable

Es considera que l'assignatura serà no avaluable en el moment que es compleix una d'aquestes circumstàncies :

1. No haver entregat cap de les activitats d'avaluació contínua previstes en la guia docent.
2. No haver assistit a cap de les sessions pràctiques o obligatòries, quan aquestes siguin necessàries per avaluar els resultats aprenentatge específics i així s'indiqui a la guia docent.
3. No haver-se presentat a la prova final (examen, prova escrita o oral, defensa de treball, etc.), si aquesta representa un percentatge essencial de la qualificació.
4. No haver completat el mínim exigint de participació en activitats formatives (per exemple, seminaris, presentacions, fòrums, etc.), quan aquestes formen part de l'avaluació.
5. No haver lliurat el treball final o projecte obligatori, si aquest constitueix una evidència central de l'aprenentatge de l'assignatura.

Revisió d'examen

Una vegada publicada la nota final, l'estudiant pot sol·licitar la revisió de la prova de recuperació en el període determinat per la "revisió". No s'accepten sol·licituds de revisió en dates fora del límit establert.

Procediment en cas de còpia / plagi

1. La **còpia o plagi** en qualsevol tipus d'activitat d'avaluació constitueixen un delictes, i es penalitzarà amb un 0 com a nota de l'assignatura perdent la possibilitat de recuperar-la, tant si és un treball individual com en grup (en aquest cas, tots els membres del grup tindran un 0).
2. Si durant la realització d'un treball individual a classe, el/la professor/a considera que un estudiant està intentant copiar o se li descobreix algun tipus de document o dispositiu no autoritzat pel professorat, es qualificarà el mateix amb un 0, sense opció de recuperació, i per tant, tindrà suspesa l'assignatura.
3. Es considerarà que un treball, activitat o examen està "copiat" quan reproduceix tot o una part significativa del treball d'un/a mateix/a, d'un altre company o companya.
4. Es considerarà que un treball o activitat està "plagiat" quan es presenta com a propi una part d'un text d'un autor o autora sense citar les fonts, independentment que les fonts originàries siguin en paper o en format digital.

L'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA)

L'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) queda regulat segons el tipus de treball a realitzar:

1. En el cas que el treball tingui com a objectiu una reflexió personal i l'aprenentatge significatiu de l'estudiant, **l'ús de tecnologies d'IA és prohibit** en qualsevol de les seves fases de realització. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA (per exemple, resums, traduccions, redacció de textos o creació d'imatges) serà considerat una falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, així com sancions majors en casos de gravetat.
2. En altres treballs, **es permet l'ús restringit de tecnologies d'IA** exclusivament en aquelles tasques de suport, com ara la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos, les traduccions, i altres situacions específiques que s'indiquin. En aquests casos, l'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà una falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, així com sancions majors en casos de gravetat.

En qualsevol cas, en la descripció de cada treball el professor responsable indicarà de manera clara **si s'aplica l'ús prohibit o l'ús restringit d'IA**.

Aspectes de l'avaluació relacionats amb valors i actituds

1. El/la professor/a podrà disminuir, entre 1 i 2 punts la nota de l'assignatura quan de manera reiterada, l'estudiant no respecti les indicacions del comportament en l'aula i/o pertorbi el funcionament normal de la mateixa.

2. "No es tolerarà cap falta de respecte a les companyes, als companys o al professorat. Tampoc es toleraran actituds homòfobes, sexistes o racistes. Qualsevol estudiant en què es detectin alguna de les actituds anteriorment descrites, se'l qualificarà de suspès a l'assignatura."

Aspectes formals de treballs escrits

En totes les activitats (individuals i en grup) es tindrà en compte, la correcció lingüística, la redacció i els aspectes formals de presentació.

Altres consideracions

1. Totes les proves avaluatives estaran publicades en la programació diària i en el calendari de les activitats formatives i avaluatives.
2. La data de la prova única coincidirà amb la data de la darrera prova d'avaluació continuada.
3. L'alumnat que repeteix l'assignatura pot sol·licitar al començament de curs realitzar només una avaluació de síntesi final (article 117, pàgina 46 de la Normativa acadèmica de la Universitat Autònoma de Barcelona (Aprovada per acord del Consell de Govern de 7 de juliol de 2022, i modificada per acord de Consell de Govern d'1 de febrer de 2023)).

Els estudiants en segona o més matrícula que s'hagin presentat a totes les proves d'avaluació el curs anterior, poden optar a avaluar-se amb una única activitat d'avaluació de síntesi. Aquesta activitat consistirà en un examen en finalitzar l'assignatura coincidint amb l'examen escrit de l'assignatura. Els estudiants en segona o més matrícula que vulguin optar a l'examen de síntesi ho han de comunicar per escrit al professorat responsable de l'assignatura dues setmanes abans de la data publicada.

Bibliografia

Llibres:

LOS DIAGNÓSTICOS ENFERMEROS. REVISIÓN CRÍTICA Y GUÍA PRÁCTICA

Autor: Mª Teresa Luís Rodrigo.

Edició: 9ª Masson 2014.

ISBN: 978-84-458-1916-6.

FUNDAMENTOS DE ENFERMERÍA. CONCEPTOS, PROCESO Y PRÁCTICAS

Autor: Andrew Berman, Shirlee J. Zinder, Barbara Kozier.

Edició: Glenora Erb Edició 9^a 2013.

ISBN: 978-84-8322-405-2 (vol I).

DIAGNÓSTICOS ENFERMEROS. DEFINICIONES Y CLASIFICACIÓN 2021-2023

Autor: Nanda International-Herdman and Shigemi Kamitsuru.

Edició: 12ª Edició. Elsevier España S.L 2021.

ISBN: 978-849-022-9514.

ÉTICA Y ENFERMERÍA

Autor: Lidia Feito.

Edició: 2009.

ISBN: 978-84-285-3525-0.

ÉTICA DE LAS PROFESIONES

Autor: Julio Vielva.

Edició: 2a Edició 2007

ISBN: 978-84- 330-1668-3.

Pàgines web d'interès:

[Codi ètica COIB](#)

[Fundació bioètica Grífols](#)

[Revista Bioètica i debat](#)

[Comitè de bioètica de Catalunya](#)

[Comitè bioètica Espanyol](#)

Programari

- Moodle.